

NAJDI
ODPOVĚD

TRILOGIE NESPOUTANÝ CHAOS

PATRICK
NESS

NAJDI
ODPOVĚĎ

NESPOUTANÝ CHAOS
KNIHA DRUHÁ

NAJDI ODPOVĚĎ

PATRICK
NESS

#B&KLAB
YOUNG ADULT BY SLOVART

Text © 2009, 2013 Patrick Ness
Translation © Hana Březáková 2018
Czech edition © Nakladatelství Slovart, spol. s r. o., Praha 2019

Published by arrangement with Michelle Kass Associates Ltd, London

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uložena ve vyhledávacím systému či šířena jakýmkoliv způsobem (elektronicky, mechanicky, kopírováním, nahráváním či jinak) bez předchozího svolení majitelů autorských práv.

Z anglického originálu

Patrick Ness – Chaos Walking Trilogy, Book 2: The Ask and the Answer,
který vydalo nakladatelství Walker Books Ltd v Londýně v roce 2014,
přeložila Hana Březáková

Redakce Michaela Šmejkalová, Jiří Dubecký

Editor Jan Pavel

Produkce Dana Klimová

Vydalo Nakladatelství Slovart, spol. s r. o., v edici #BOOKLAB,
v Praze roku 2019

Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálce je nezávazným
doporučením pro koncové prodejce.

ISBN 978-80-7529-562-0

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovar.cz

Věnováno Patricku Galeovi

Ten, jenž bojuje s monstry,
by si měl dát pozor, aby se sám nestal monstrem.
A pokud dlouho zíráte do propasti,
tak propast zírá zpátky do vás.

Friedrich Nietzsche

konec

„TVŮJ HLUK TĚ PROZRAZUJE, TODDE HEWITTE.“

Hlas –

Ve tmě –

S mžouráním otevřu oči. Všecko tone ve stínu a všecko je rozmazaný, jako by se celý svět točil, a moje krev je moc horká a mozek jako bych měl ucpanej a nemůžu přemejšlet a je tma –

Znova zamžourám.

Počkat –

No jo, *počkat* –

Ještě *před chvilkou* jsme byli na náměstí –

Ještě před chvilkou jsem ji držel v náruči –

Umírala v mé náruči –

„Kde je?“ zachroptím do tmy a cejtím v puse krev a hlas mám krákavej a můj Hluk se zvedá jako náhlejš hurikán, roste do vejš-ky a je rudej a zuřivej. „KDE JE?“

„Tady se ptám já, Todde.“

Ten hlas.

Jeho hlas.

Někde ve tmě.

Někde za mnou, někde, kde ho nemůžu vidět.

Starosta Prentiss.

Znova zamžourám a šero se začíná proměňovat ve velikánskou místnost, kam proniká světlo jediným oknem, širokánským kruhem vysoko a daleko ode mě, jehož sklo nejní čirý, ale vybarvený do tvarů Nového světa a dvou měsíců, co obíhají kolem něj, a světlo z něj dopadá šikmo dolů přímo na mě a na nic jiného.

„Co jste s ní udělali?“ vyhrknu nahlas a dalším zběsilým mžouráním se snažím dostat z očí krev, co mi do nich stejká. Pokouším se zvednout ruku a tu krev otřít, ale s hrůzou zjišťuju, že ruce mám svázaný za zádama, a vzápětí ucejtím, jak ve mně narůstá panika. Lomcuju rukama v poutech a dejchám furt rychlejc a znova křičím: „KDE JE?“

Odnikaď přiletí pěst a praští mě do břicha.

V šoku z té náhlý rány se ohnu dopředu a tehdy mi dojde, že sem uvázaný k dřevěný židli, nohy mám připoutaný k jejím nohám, moje košile zůstala kdesi na tom prašným úbočí, a jak tak dávím z prázdnýho žaludku, všimnu si koberce pod sebou, na kterým se opakuje obrazec Nového světa a jeho měsíců, stejně jako na tom okně, zas a znova a znova, až kamsi donekonečna.

A vzpomenu si, jak jsme byli na náměstí, na náměstí, kam jsem přiběhl od vodopádu, vzpomenu si, jak jsem ji držel, jak jsem ji nesl, jak jsem jí říkal, že má zůstat naživu, zůstat naživu, dokad' se nedostanem do bezpečí, dokad' se nedostanem do Havenu, abych ji mohl zachránit –

Jenže tam žádný bezpečí *nebylo*, vůbec žádný bezpečí, byl tam jen on a jeho muži a ti mi ji vzali, *vyrvali* mi ji z náruče a –

„Všiml jste si, že se neptá: ‚Kde to jsem?‘“ ozve se starostův hlas, kterej se vznáší kdesi kolem mě. „Jeho první slova jsou: ‚Kde je?‘ a jeho Hluk říká to samé. Zajímavé.“

V hlavě mi škuje, v bříše taky. Proberu se ještě víc a vybavím si, jak jsem s nima bojoval, bojoval jsem s nima, když mi ji rvali z náruče, dokad' mě do spánku nepraštila pažba pušky a nesrazila mě do černočerný tmy –

Snažím se spolknout knedlík v krku, spolknout paniku a strach –

Páč tohle je konec, že jo?

Konec všeho.

Starosta mě dostal.

Dostal ji.

„Jestli jí ublížíte –“ zachroptím. Místo, kam mě praštili do břicha, pořád bolí. Předě mnou stojí pan Collins, napůl utopený ve stínu, pan Collins, kterej pěstoval kukuřici a květák a staral se o starostovy koně a teď stojí předě mnou s pistolí v pouzdru, s puškou přehozenou přes záda a s pěstí, kterou teď napřahuje, aby mě znova praštil.

„Mám dojem, že už jí bylo ublíženo až dost, Todde,“ řekne starosta a zarazí pana Collinse. „Chudince malé.“

Sevru ruce v poutech v pěsti. Můj Hluk mi připadá divně nateklej a napůl dobitej, ale i tak se vzedme, když si vybavím, jak na nás Davy Prentiss mířil svojí puškou, jak se mi zhroutila do náruče, jak jí tekla krev, jak lapala po dechu –

A pak najednou zrudne ještě víc, protože si vzpomenu i na to, jak moje vlastní pěst dopadla na jeho obličej, na to, jak Davy Prentiss spadl ze svého koně, na to, jak se jeho noha zachytila ve třmeni a jak ho kůň vláčel pryč po cestě jako nějaký kus odpadu.

„No,“ řekne starosta, „to vysvětluje záhadné zmizení mého syna.“

A kdybych ho neznal, řekl bych, že jeho hlas zněl skoro pobaveně.

Tu si náhle uvědomím, že to jde poznat jen podle zvuku jeho hlasu, kterej je ostřejší a jaksi chytřejší než jakékoliv starej prentisstovnskej hlas, kterým kdy mluvil, a že to nic, co jsem od něj slyšel přicházet, když jsem přiběhl do Havenu, je i v týhle místnosti, ať je to co chce, a to jeho velký nic je úplně stejný jako velký nic, co přichází od pana Collinse.

Nemaj žádný Hluk.

Ani jeden, ani druhej.

Jedinej Hluk je tady můj vlastní a ten bučí jak zraněný tele.

Kroutím krkem, abych se mohl podívat na starostu, jenže když se otočím moc, tak to strašně bolí, a vím jen to, že sedím

v jediným pruhu barevného slunečního světla, ve kterém tančej zrníčka prachu, uprostřed místnosti tak velký, že sotva rozeznám stěny v dálce.

A pak ve tmě uvidím malej stolek, postavenej právě tak daleko, abych rozlišil, co je na něm.

Nějaký kovový předměty, co se lesknou a se kterejma se daj dělat věci, o kterejch radši ani nechci přemýšlet.

„On o mně stále smýšlí jako o starostovi,“ řekne jeho hlas, co furt zní nenuceně a pobaveně.

„Teď je to prezident Prentiss, chlapče,“ zabručí pan Collins. „Ve svém vlastním zájmu by sis to měl zapamatovat.“

„Co jste s ní udělali?“ řeknu a znova se pokouším otočit, na jednu stranu a na druhou, a škubu sebou, jak mě krk bolí. „Jestli se jí *dotknete*, tak –“

„Přišel si do mého města dnes ráno,“ přeruší mě starosta, „a neměl jsi vůbec nic, dokonce ani košili na zádech. Přišel jsi jen s dívkou v náručí, kterou potkala strašlivá nehoda –“

Můj Hluk se vzedme. „To nebyla *nehoda* –“

„Vskutku zlá nehoda,“ pokračuje starosta a z jeho hlasu zaznívá první náznak netrpělivosti, stejnej, jako jsem slyšel, když jsme se potkali na náměstí. „Tak zlá nehoda, že se nachází ve stavu blížkém smrti. A zde je chlapec, na jehož hledání jsme vynaložili tolik našeho času a energie, chlapec, který nám *dobrovolně* nabídl sám sebe, který se zapřísahal, že udělá cokoliv, co po něm budeme chtít, jen když tu *dívku zachráníme*, jenže když se přesně o to snažíme, tak –“

„Je v pořádku? Je v bezpečí?“

Starosta se zastaví a pan Collins popojde dopředu a praští mě pěstí do obličeje. Následuje dlouhá chvíle, kdy se mi bolest z rány rozlívá po tváři a já tam jen sedím a zprudka oddechuju.

Tehdy starosta vkročí do kruhu světla rovnou přede mě.

Pořád má na sobě svoje sváteční šaty, nažehlený a čistý jako vždycky, jako by pod nima vůbec nebyl člověk, jen chodící

a mluvící kus ledu. Dokonce i pan Collins je ušpiněnej a má na sobě skvrny od potu a je cejtít, jak by se ostatně dalo čekat, ale starosta ne, fakticky ne.

Vedle starosty vypadáte, jako byste nebyli vůbec nic, jen kus špíny, kterou je třeba umejt.

Postaví se proti mně, skloní se a podívá se mi rovnou do očí. A pak mi položí otázku, jako by prostě jen byl zvědavěj.

„Jak se jmenuje, Todde?“

Překvapeně zamrkám. „Cože?“

„Jak se jmenuje?“ zeptá se znova.

Její jméno přece určitě zná. Jistojistě musí bejt v mým Hluku –

„Vy její jméno znáte,“ opáčím.

„Chci, abys mi ho řekl ty.“

Podívám se z něho na pana Collinse. Ten tam stojí s rukama založenejma na hrudi a jeho ticho se nijak nesnaží zakrejt výraz na jeho obličej, kterej říká, že by mě s radostí zadupal do země.

„Tak ještě jednou, Todde,“ řekne starosta zlehka, „a bych velmi rád, kdybys mi odpověděl. Jak se jmenuje? Ta dívka, co pochází z jiného světa.“

„Když víte, že pochází z jinýho světa,“ řeknu, „tak určitě musíte znát její jméno.“

A tehdy se starosta usměje, opravdu *usměje*.

A já najednou cejtím větší strach než kdy předtím.

„Takhle to nepůjde, Todde. Půjde to tak, že já se zeptám a ty mi odpovíš. Jasný? Jak se jmenuje?“

„Kde je?“

„Jak se jmenuje?“

„Povězte mi, kde je, a já vám povím její jméno.“

Povzdechne si, jako bych ho bůhvíjak zklamal. Krátce pokývne panu Collinsovi, kterej popojde dopředu a znova mě praští do břicha.

„Jde o jednoduchou dohodu, Todde,“ řekne starosta, zatímco naprázdno dávím do koberce. „Stačí, když mi povíš, co chci

vědět, a necháme tě na pokoji. Záleží to jen na tobě. Opravdu ti nechci dál ubližovat.“

Ohnutej vpůli ztěžka dýchám, bolest v břiše mi znemožňuje nasát do sebe dostatečný množství vzduchu. Cejtím váhu svého těla, pověšeného za pouta na zápěstích a cejtím krev na obličejí, lepkavou a zasychající. Uslzenejma očima hledím ze svého malého vězení světla uprostřed týdle místnosti, místnosti, odkad' nejni úniku –

Týdle místnosti, kde umřu –

Týdle místnosti –

Týdle místnosti, kde ona nejni.

A něco ve mně se rozhodne.

Jestli je to takhle, pak se něco ve mně rozhodne.

Rozhodne se mu to neříct.

„Vy její jméno znáte,“ opáčím. „Klidně mě zabte, jestli chcete, ale vy její jméno znáte.“

Starosta mě jen dál upřeně pozoruje.

Ta nejdelsí minuta mého života uplyne tak, že mě pozoruje, čte ve mně, vidí, že to myslím vážně.

Načež přistoupí k tomu malýmu dřevěnému stolku.

Snažím se vykrotit si krk, abych viděl, co tam dělá. Slyším, jak cosi provádí s věcma, co na něm ležej, slyším kovový skříp, jak kov zaškrábal o dřevo.

„Udělám, co budete chtít,“ řekne a já si uvědomím, že jen opakuje mé vlastní slova. „Prosím! Zachraňte ji! Udělám, co budete chtít.“

„Já se vás nebojím,“ povídám, i když můj Hluk říká něco jiného, protože si představuju všechny ty věci, co by mohly bejt na tom stolku.

A přemejšlím, jestli to fakt myslím vážně.

Otočí se ke mně s rukama schovanejma za zádama, takže nevidím, co si tam vzal. „Protože jsi muž, Todde? Protože muž se nebojí zemřít?“

„Jo,“ odpovím. „Páč jsem muž.“

„Pokud se nemýlím, tak narozeniny máš až za čtrnáct dní.“

„To je jen číslo.“ Ztěžka dýchám, žaludek se mi z takových řečí obrací v břicho. „*Nic* to neznamena. Kdybych žil ve Starém světě, tak bych už –“

„Ty ale nežiješ ve Starém světě, *chlapče*,“ ozve se pan Collins.

„Nevěřím, že tím myslel tohle, pane Collins,“ řekne starosta a pořád se na mě dívá. „Je to tak, Todde?“

Dívám se z jednoho na druhého a zase zpátky. „Zabil jsem,“ řeknu. „Zabil jsem.“

„Ano, ty věříš, že jsi zabil,“ přitaká starosta. „Ten pocit hanby z tebe přímo číší. Otázkou je koho? *Koho* jsi zabil?“ Vkročí do tmy mimo kruh světla, pomalu kolem mě prochází, až ho mám za zády, věci, co sebral na stolku, má pořád schovaný za zády. „Anebo bych spíš měl říct *co*?“

„Zabil jsem Aarona,“ řeknu. Snažím se ho sledovat pohledem, ale nejde to.

„Opravdu?“ To, že nemá žádný Hluk, je pěkně hnusný, zvláště když ho nevidíte. Nejní to jako ticho od holky, páč ticho od holky je pořád aktivní, je to živá věc, co dělá tvar v Hluku, kterej rámusí kolem ní.

(myslím na ni, myslím na její ticho, na to, jak bolelo)

(nemyslím si její jméno)

Ale u starosty, ať to udělal, jak chtěl, jakkoliv to zařídil, že on ani pan Collins nemá žádný Hluk, je to jako nicota, jako nějaká mrtvá věc, bez tvaru a bez Hluku a bez života, jako by to byl jen kámen nebo zeď nebo pevnost, co nikdy nedobudete. Hádám, že asi furt čte v mém Hluku, jenže jak to mám poznat u člověka, kterej jako by byl z mrtvého kamene?

I tak mu ukážu, co chce vidět. Postrčím ve svém Hluku do popředí kostel pod vodopádem. Postrčím tam celej pravdivej zápas s Aaronem, všecek ten boj a krev, postrčím tam sám sebe, jak s ním bojuju a jak ho porážím a jak ho shazuju na zem a postrčím tam to, jak beru svůj nůž.

Postrčím tam to, jak ho zabodávám Aaronovi do krku.

„Je v tom pravda,“ řekne starosta. „Ovšem je to celá pravda?“

„Je,“ řeknu a zesílím a zveličím svůj Hluk natolik, aby zablokoval všechno ostatní, co by v něm mohl slyšet. „Je to pravda.“

Jeho hlas pořád zní pobaveně. „Myslím, že mi lžeš, Todde.“

„Nelžu!“ prakticky vykřiknu. „Udělal jsem, co Aaron chtěl! Zavraždil jsem ho! Podle vašich vlastních zákonů jsem se stal mužem a můžete mě naverbovat do své armády a udělám, co po mně budete chtít, jen mi řekněte, co jste s ní udělali!“

Vidím, jak pan Collins zareaguje na pokyn za mejma zádama a znova popojde dopředu, zase napřáhne pěst a –
(nemůžu si pomoci)

Škubnu sebou před jeho úderem tak mocně, že posunu židli o pár centimetrů stranou –
(sklapni)

A pěst nikdy nedopadne.

„Dobře,“ řekne starosta, kterej zní docela potěšeně. „Dobře.“ Začne znova chodit ve tmě. „Dovol mi, abych ti vysvětlil pár věcí, Todde,“ řekne. „Nacházíš se v hlavní kanceláři toho, co bylo dřív havenskou katedrálou a včera se to stalo prezidentským palácem. Přivedl jsem tě do svého domu v naději, že ti mohu pomoci. Pomoci ti pochopit, že jsi v tom svém beznadějném boji, který jsi mně – nám – vyhlásil, zcela pomýlený.“

Jeho hlas se posune za pana Collinse –

Jeho hlas –

Na chvíličku se mi zdá, jako by ani nemluvil nahlas –

Jako by mluvil rovnou v můj hlavě –

Pak to přejde.

„Moji vojáci by sem měli dorazit zítra odpoledne,“ pokračuje a dál přitom chodí. „Ty, Todde Hewitte, mi nejdříve řekni, na co se tě ptám, a pak dostojíš svému slovu a budeš mi pomáhat budovat novou společnost.“

Znova vkročí do světla a zastaví se přede mnou, ruce pořád za zádama, takže ty věci, co v nich drží, má furt schovaný.

„Ovšem proces, který tady teď chci zahájit, Todde,“ řekne, „spočívá v tom, že musíš pochopit, že nejsem tvůj nepřítel.“

Tohle mě tak překvapí, že mě na chvílku dokonce opusť strach.

On že nejni můj nepřítel?

Vytřeštím oči.

Nejni můj nepřítel?

„Ne, Todde,“ řekne. „Nejsem tvůj nepřítel.“

„Jste vrah,“ vyhrknu bez přemejšlení.

„Jsem generál,“ opraví mě. „Nic víc a nic méně.“

Hledím na něj. „Cestou sem do Havenu jste zabíjeli lidi. Považdili jste lidi ve Farbranchi.“

„Ano, ve válce dochází k politováníhodným věcem, ale válka již skončila.“

„Viděl jsem, jak jste je stříleli,“ řeknu, celej vzteklej z toho, jak je možný, že slova muže bez Hluku zněj tak pevně, jako by to byl kámen, kterým se nedá hnout.

„Já osobně, Todde?“

Spolknu kyselou pachů v ústech. „Ne, jenže tu válku jste začal vy!“

„Bylo to nezbytné,“ opáčí. „Abychom zachránili nemocnou a umírající planetu.“

Dech se mi zrychluje, mysl mám furt zakalenější, hlavu těžší než kdy předtím. Ale můj Hluk je pořád rudější. „Zavraždili jste Cilliana.“

„Nanejvýš politováníhodné,“ řekne. „Byl by z něj skvělý voják.“

„Zabili jste moji mámu,“ řeknu a hlas se mi zlomí (sklapni) a můj Hluk se naplní dalším vztekem a zármutkem a do očí mi vhrknou slzy (sklapni, sklapni, sklapni). „Pozabíjeli jste všechny ženy v Prentisstownu.“

„Ty věříš všemu, co ti kdo napovídá, Todde?“

Rozhostí se ticho, opravdický ticho, zatímco já, a dokonce i můj Hluk vstřebáváme jeho slova. „Nechovám v sobě touhu zabíjet ženy,“ dodá starosta. „Nikdy jsem ji v sobě neměl.“